

KESKKOND: *Aherainemäe lahtikaevamine võib ohustada inimesi ja keskkonda*

Kukruse mägi tuleks katta või ära vedada

■ **Osaihingus Alkranel valmis Kukruse A-kategooria jäätmeoidla korramise keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu, mille kohaselt vaetakse aherainemäe ohutuks muutmiseks nii selle äravedamist kui katmist.**

KÜLLI KRIIS

kylli@pohjarannik.ee

Kaks aastat tagasi ASis Maves valminud peremeheta jäätmeoidlate uuringu kohaselt tunnistati Kukruse aherainemägi Eestis ainukesena A-kategooria ehk kõrge ohtlikkusega hoidlaks. Uuringus olid põlemisele viitavate faktidenäe välja toodud vingugaasi olemasolu, kõrge temperatuurid ning uute lõhede ja aktiivsete kuumenemiskollete laienemine. Märgiti eri gaaside sisalduse ohtlikkust inimeste tervisele ning ei välistatud iseeneslikku taassüttimist.

Mäe ohutuks muutmist kavandades arvestatakse ka sellega, et mägi asub kaitsmata põhjaveega alal, samuti sellega, et Kohtla valla üldplaneeringus on see määratud ilusa vaatega kohaks.

Mägi ära vedada

Esimese võimalusena võetakse kaalumisele Kukruse mägki ladestatud materjali täielik või osaline teisaldamine.

Mäe teisaldamise teeb keeruliseks tõsiasi, et lahtikaavamisil suureneb hapniku juur-

Kohalikele inimestele on Kukruse mägi tähtis sümbol ja omamoodi maamärk.

AINAR VARINURM

KUKRUSE AHERAINEMÄGI

- * Ladestati aastatel 1951 - 1967
- * Pindala 4,85 ha
- * Suhteline kõrgus 43 m
- * Maht 710 000 m³
- * Põles aastatel 1967 - 1972 ja 1976 - 1977

depäas kuumenemiskolletele ning materjal võib süttida. Lisaks võib mäe sees esineda tühimikke, mis lahtikaavamisil võivad kokku variseda ning olla ohtlikud mäel töötavatele inimestele ja tehnikale.

Kogu mäe äravedu toimuks ülalt alla liikudes ning etapiviisi õhukeste, kuni kahemeetrise kihtidena eemaldades. Vajaduse korral tuleb materjali enne eemaldamist jahutada. Sel viisil toimides kaoks nii vee- kui õhusaaste oht.

Osalisel teisaldamisel veevaks ära mäe pindmine, põlevkivioliga saastunud kiht ning aheraine, mis on siiani põlemisest või utmisprotsessist puutumata. Ülejäänud mägi jääb alles, sellele antakse laugem kuju ja kaetakse kasvukihiga. Alavariandina veetaks

mägi küll osaliselt ära, ent selle senise kuju ja mastaapsuse säilitamiseks toodaks asemele sama suur kogus inertset materjali. Mõlemal juhul kaoks risk mäe taassüttimiseks ja lõpeks utmisprotsess, põhjaveereostuse oht jääks aga püsima.

Mägi kinni katta

Kukruse aherainemäe kuumenemiskollete summutamiseks ja taassüttimise vältimiseks on vaja takistada õhu juurdepäas kuumenenud laundile. Mäe all paiknevad Kukruse kohati sissevarisenud põlevkivikaevanduse käigud, samuti on enam-vähem kogu mäe alune ala alt kaevandatud, mistõttu on kaevanduse lagi varisenud ja lõheline. Kaevanduskäikude kaudu saavad kuumenemiskolded pidevalt õhku juurde, mis suurendab mäe taassüttimise riski. Hapnik pääseb mägki sisse ka järskudest nõlvadest ning vajumislõhede kaudu.

Takistamiseks õhu juurdepäas maapinnalt, kaetaks mägi õhutiheda materjaliga, ning maa alt piirataks õhu juurdepäas betoonist sulund-

seina või puurvaiadest seinaga ümber mäe. Kuna kaevanduskäigud on väga sügavad (kuni 16 m), on tegemist majanduslikult väga kuluka alternatiiviga.

Sel moel välistataks mäe taassüttimise oht ja pärsitaks oksüdatsiooniprotsesse, mille tagajärjel hakkab mägi aja jooksul jahtuma, ent utmisprotsess toimub edasi, kuni kogu põlevkivi on ammenunud. Kuigi katmisega piiratakse sademevee jõudmist mäe sisemusse, püsib oht põhjaveele ka pärast mäe jahtumist, kui utmisproduktid jõuavad sügavamatesse kihtidesse. Kaasnev risk on vajumisdeformatsioonide teke mäe nõlvadel, millele kate vastu ei pruugi pidada.

Oodatakse kaasaraäkimist Kukruse jäätmeoidla keskkonnamõju hindamise programmi eelnõuga saab tutvuda Kohtla vallavalitsuses ja valla kodulehel <http://www.kohtlavv.ee/failid/Programm.pdf>. Ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi oodatakse 5. märtsini; eelnõu avalik arutelu toimub vallavalitsuses 6. märtsil kell 15.30.

Yana Toom pidas Narvas konverentsi

■ **Laupäeval toimus Narva kolledži auditoriumis Euroopa Parlamendi saadikust Keskerakonna Ida-Virumaa esinumbri Yana Toomi korraldatud rahvusvaheline konverents "Ida-Virumaa – Euroopa värav", mille kohta öeldakse, et see polegi lähenevate valimistega seotud.**

TEET KORSTEN

teet@pohjarannik.ee

Yana Toomi Euroopa Parlamendi raha eest (30 000 eurot) korraldatud konverentsi esimese paneeli "Millised on ootused ja tuleviku väljavaated Eesti ja Ida-Virumaa noortel venekeelsetel elanikel" sisuks oli noorte esseekonkursi "XXI sajand. Mida kirjutavad Eesti venelaste kohta tuleviku ajaloolased?" tulemuste sotsioloogiline analüüs.

Esseed venelastest

Teaduslikkust lisas paneeli Tartu ülikooli teadur Valeria Jakobson ja nooruslikkust kirjanik Kaur Kender. Plokki juhtis Anton Ossipovski Narva väitlusklubist. Jakobson tõdis, et kõige positiivsemad on nende esseed, kes on end juba Eesti kõrgkoolides leidnud – st kes on integreerunud.

Noored esseistid soovitasid oma töödes muu seas selliseid asju nagu vanemate mitteeestlaste rahulejätmine keelekõigimuses ja rahvuse järgi siltide kleepimise lõpetamine.

Kirjanik Kender rääkis integratsiooniteemal sellest, kuidas tänapäeva keel on nagunii segu eri mõjudest, et koolis pole mõtet käia ja et laiali tuleks saata keeleinspeksioon ja kultuuriministeerium.

"Tasub loota paremat?"

Teises paneelis "Suhted Euroopa Liidu ja Venemaa vahel: kas tasub loota paremat?" tutvustas MEP (*Member of the European Parliament*) Toom ise äsja toimunud üle-eestilise küsitluse tulemusi, mille eesmärk tundus olevat näidata, et

Nii Andrejs Mamikins (mikrofoniga) kui Javier Nart eristavad Euroopa Parlamendis oma tõsise Putini-venemeelusega.

ILJA SMIRNOV

Eestis valdavalt ei tajuta Venemaad sellise ohuna, "nagu valitsevad ringkonnad püüavad näidata".

Üks teadmine, mis küsitluses saadi, polnud muidugi uudis: eestlased ja mitte-eestlased näevad valdavalt Venemaa-poolse ohu määra diameetralselt erinevalt.

Kõlama jäid muu seas mõtted, et Venemaa positsioonidega peab arvestama ja et "asjad pole üldse nii mustvalged, kui paistab".

MEPidest osalesid Narva üritusel peale Toomi veel sotsiaaldemokraatliku fraktsiooni liige Andrejs Mamikins Lätist, liberaal Martina Dlabajova Tšehhist, Anneli Jäätteenmäki Soomest ja Javier Nart Hispaaniast. Viimane esines kohapeal pika ja hispaaniaalikul temperamentse tiraadiga, kui öudne on kodakondsus Eestis, aga veidi hiljem selgus saalist esitatud küsimuse tulemusena, et vanahärra ei tea isegi, milline on kodanike ja mittekodanike õiguste vahe Eestis.

Konverentsil osales umbes 80 inimest.

TEATED

Narva-Jõesuu Linnavalitsus teatab, et linnavalitsuse 21.01.2015 korraldusega nr 7 on algatatud Kesk 30 kinnistu detailplaneering. Detailplaneeringu eesmärgid on: * muuta olemasoleva Kesk 30 elamumaa kinnistu piire ning moodustada selle arvelt kaks elamumaa krunti pindalaga vähemalt 800 m²; * hoonestamata krundile ehitusõiguse määramine üksikelaamu püstitamiseks ning arhitektuursete tingimuste väljatöötamine; * kruntide liiklus- ja parkimislahenduse väljatöötamine; * maa-alahoonekorrasuse ja haljastuse põhimõtete määramine; * moodustatavate kruntide tehnovõrkudega liitumise võimaluste ja tingimuste määramine. Planeeritava ala suurus on 2048 m² ning see hõlmab Kesk 30 kinnistut katastritunnusega 51301:004:0175. Katastriüksuse sihtotstarve on elamumaa 100%. Algatav detailplaneering on kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga – olemasolev väikeelamumaa. Linnavalitsuse korralduse terviktekstiga saab tutvuda Narva-Jõesuu Linnavalitsuse kantseleis aadressil Koidu t 25, 3. korrus, kabinett 301 ja kodulehel www.narva-joesuu.ee.

MÜÜK

Lõhutud küttepuud, ehituslik saematerjal. Kohaletoomine. Kuulutus ei aegu! Tel. 5663 1360.

Küttepuud

(kask, lepp, metsakuiv, 32 €/ruum). Tel 5365 3504.

Suitsuvorsti ja maasinki väikehulgi, kohaletoomisega. Info tel 5351 7414, 505 9151.

Soodsa hinnaga talusealiha. Vajaduse korral tükeldamine. Info tel 505 9151, 5354 3002.

Soodsa hinnaga turba- ja saepurubrikett. Veovõimalus. Tel 501 0792, 334 0555.

Firma müüb laost valtsmetalli (kõik liigid). Ahtme mnt 78, Kohtla-Järve, tel 337 1151, 337 1405. Oleme avatud E-R kl 8-17.

Kuivad kamina- ja küttepuud (40 l võrkudes). Kohaletoomine tasuta. Tel 5370 7634.

Kuivad kütteklotsid (lahtiselt ja pakitult), **turba- ja puitbrikett, pelletid, kaminapuud.** Vedu. Tel 506 8501.

OST

AS Metsä Forest Eesti ostab kasvavat metsa, metsamaad, palki, paberipuitu ja küttepuitu. Tel 557 9936.

Virumaa Mets OÜ ostab metsakinnistuid, raieõigust ja metsamaterjali. Metsa ettevalmistus ja äravedu. Tel 5194 8201.

OÜ Tammiku Trade ostab aasta ringi raieõigust, metsakinnistuid ja metsamaterjali. Tel 506 5285.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põlumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostame **kasvatavat metsa ja raieõigust.** Tel 5365 3504.

Ostame **palki, paberipuitu ja küttepuitu.** Tel 5365 3504.

TEENUS

Metsaraie, metsaväljavedu ja metsavedu. Tel 5365 3504.

Teeme ehitus-, remondi- ja lammutustöid firmadele ja eraisikutele. Eri maksevõimalused. Tel 5306 4889.

Metsa väljavedu manipulaatoriga. Tõstefõud 35 tm. Tel 5665 0132.

Kanaliseerimise- ja reovee äravedu. Kanaliseerimisekaevude puhastamine. Mitmesugused maksevõimalused. Tel 512 1495.

KAARDID ENNUSTAVAD.

Tel 900 1727.

24 h. Hind 1,09 €/minut.

KINNISVARA

MÜÜK

Tallinna külje all Maardu linnas Langu tänaval müüa maitsekalt renoveeritud **2toaline korter**. Hind 36 000 €. Ühinenud Maaklerid, Helen Lainjärv, tel 527 4629. Kv.ee ID: 2473822.

EHITUS

MÜÜK

Kvaliteetsed voodrilauad, põrandalauad (krunditud välisvoodrilauad). *Veovõimalus. Soodsalt!* Tel 503 1859.

SÕIDUKID

Müüme soodsalt uusi **autovaruosaid**. Tarnime kulleri, SmartPosti või Cargobusiga. Tellige tel 698 0164 või internetist www.alvadi.ee.

Maimu TAMBERG

Mälestame kauaaegset sõbralikku majaelanikku. Südamlik kaastunne lähedastele.

KÜ Jõhvi Viru